

Mer om arv

Att utforska polymorfismen

2.0

Fler begrepp

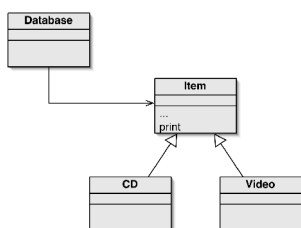
- polymorfa metoder
- statiska och dynamiska typer
- överskuggning (overriding)
- dynamiskt metodval
- skyddad åtkomst

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måler

2

DoMe arvhierarki

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måler

3

Problem vid utskrift

Vad vi vill ha

CD: A Swingin' Affair (64 mins)*
Frank Sinatra
tracks: 16
my favourite Sinatra album
video: O Brother, Where Art Thou? (106 mins)
Joel & Ethan Coen
The Coen brothers' best movie!

Vad vi har nu

title: A Swingin' Affair (64 mins)*
my favourite Sinatra album
title: O Brother, Where Art Thou? (106 mins)
The Coen brothers' best movie!

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måler

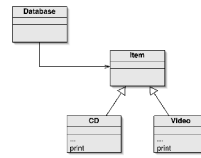
4

Problemet

- `print`-metoden i `Item` skriver bara ut de gemensamma fälten.
- Arv går bara åt ett håll:
  - En subclass ärver superklassens fält och metoder.
  - Superklassen känner inte till subclassernas fält och metoder.

Hur löser man problemet?

- Placera `print` i den klass där alla fält är åtkomliga.
- Varje subclass får sin egen version.
- **Men:** `Item`'s fält är privata. De kan inte refereras från subclasserna
- **Alltså:** Vi skulle behöva en `print`-metod i `Item` också.

Statiska och dynamiska typer

- En mer komplex typhierarki kräver nya begrepp för att kunna beskriva vad som gäller.
- Ny terminologi:
  - statisk typ
  - dynamisk typ
  - metod dispatch/lookup

Statisk och dynamisk typ

Vilken typ har c1?

```
Car c1 = new Car();
```

Vilken typ har v1?

```
Vehicle v1 = new Car();
```


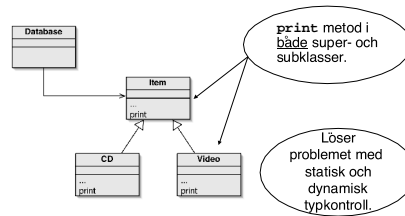
Statisk och dynamisk typ

- Den deklarerade typen för en variabel är dess statiska typ.
- Typen på det objekt en variabel refererar är dess dynamiska typ.
- Kompilatorn kan upptäcka konflikter som gäller den statiska typen.

```
Item item = (Item) iter.next();  
item.print(); // Compile-time error.
```


Lösning: Överskuggning!

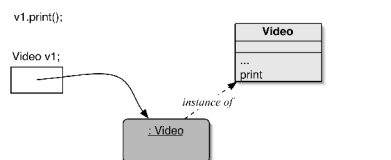

Överskuggning (Overriding)

- Superklass och subclass definierar metoder med samma signatur.
- Var och en av metoderna kommer åt fälten i sin klass.
- Metodens förekomst i superklassen innebär att den statiska typkontrollen kan utföras av kompilatorn.
- Subklassmetoden kommer att anropas under exekveringen – den överskuggar superklassens version.
- Vad händer då med superklassens version?

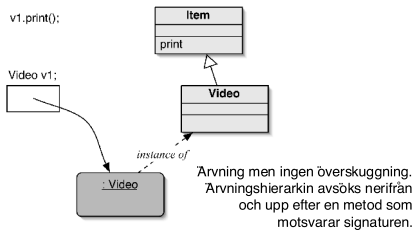
Metodval under exekvering

Ingen ärvning eller polymorfism.
Det finns bara en metod att välja.

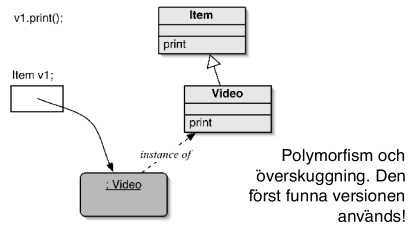
Metodval under exekvering

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måleic

13

Metodval under exekvering

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måleic

14

Summering av metodval under exekvering

- Vi har en variabel som refererar ett objekt.
- Objektet som variabeln refererar letas upp.
- Klassbeskrivningen för objektet letas upp.
- Klassen genomsöks efter metoden.
- Om metoden inte hittas fortsätter sökningen i superklassen.
- Upprepas tills metoden hittas eller vi har genomsökt den översta superklassen.
- Innebär att om det finns en överskuggande metod i en subklass så är det denna som väljs under exekveringen.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måleic

15

Super-anrop i metoder

- Överskuggade metoder i en superklass är inte direkt åtkomliga för anrop ...
- ... men det kan finnas anledning att vilja använda dem.
- **Lösning:** En överskuggad metod får anropas via **super** från den metod som överskuggar den.
  - `super.method(...)`
  - Jämför med användning av `super` i konstruktörer.

Objects First with Java - A Practical Introduction using BlueJ, © David J. Barnes, Michael Kölling
Svenska versionen av Eric Astor och Jakob Måleic

16

print-exemplet

```
public class CD
{
    ...
    public void print()
    {
        super.print();
        System.out.println("    " + artist);
        System.out.println("    tracks: " +
                           numberOfTracks);
    }
    ...
}
```

Anrop av Items
print-metod!

Metodpolymorfism

- Det vi har diskuterat kallas metodpolymorfism (eller, alternativt, polymorfiskt metodval).
- En polymorfisk variabel kan lagra objekt av olika typ.
- Metodpolymorfism:
  - Den metod som väljs vid anropet beror på den dynamiska objekttypen.

Metoder i klassen Object

- De metoder som definierats i Object ärvs av alla klasser.
- Dessa metoder kan överskuggas.
- Metoden toString är ett exempel på en metod som ofta överskuggas:
  - `public String toString()`
  - Returnerar en strängrepresentation av objektet.

Exempel: Överskuggning av toString

```
public class Item
{
    ...

    public String toString()
    {
        String line1 = title +
                        " (" + playingTime + " mins)";

        if (gotIt) {
            return line1 + "\n" + "    " +
                    comment + "\n";
        } else {
            return line1 + "\n" + "    " +
                    comment + "\n";
        }
    }
    ...
}
```


“Utskrift” av ett objekt

- Ett anrop av `println` med ett objekt som parameter innebär att `toString` för objektet anropas:

```
- System.out.println(item);
```

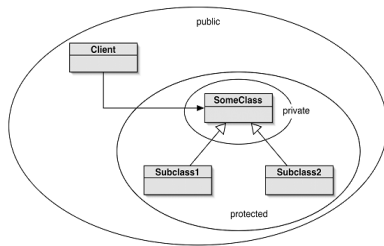

Skyddad åtkomst

- Det är ibland alltför restriktivt att deklarera fält `private` i en klass. Man kan vilja att subclasserna (men inga andra klasser) skall kunna använda fälten.
- Åstadkommes genom att deklarera fälten `protected`.
- Men: Rekommendationen är att man deklarerar fälten `private` och i stället deklarerar fältens åtkomst- och ändringsmetoder `protected` (eller `public`).

Åtkomstnivåer

Summering

- En variabls deklarerade typ kallas dess statiska typ.
  - Kompilatorn kan kontrollera statiska typer.
- Om en variabel refererar ett objekt så bestämmer objektets typ variabelns dynamiska typ.
  - Den dynamiska typen är alltså något som bara är relevant under exekvering.
- Metoder kan överskuggas (overriding) i en subclass.
- När en metod anropas under exekvering letar interpretatorn efter den nerifrån och upp i det objekt som refereras. Innebär att en överskuggande metod i en subclass kommer att väljas.
- `protected` anger att ett fält eller en metod endast kan refereras inom klassen eller från en subclass.

